

KAKO UNAPREDITI USTAVNI OKVIR SISTEMA BEZBEDNOSTI REPUBLIKE SRBIJE?

JUN, 2018.

Ustavna načela sistema bezbednosti:

- bezbednost Republike Srbije i njenih građana je opšte i javno dobro
- bezbednost građana je ključni preduslov za održivu bezbednost Republike Srbije,
- sistem bezbednosti je jedinstven sistem,
- organi bezbednosti su potčinjeni civilnim vlastima, koje njima upravljaju i komanduju u skladu sa Ustavom i zakonom, i za to snose političku odgovornost,
- rad bezbednosnih organa je pod demokratskom civilnom kontrolom i javnim nadzorom,
- organi bezbednosti se osnivaju zakonom i u svom radu moraju poštovati ljudska prava i vladavinu prava i biti interesno, politički i ideološki nepristrasni.

Sistemski definisati nadležnost Republike Srbije u oblasti bezbednosti.

Umesto da nadležnosti Republike Srbije u ovoj oblasti budu rascepkane kao što je to sada slučaj, Ustav treba da prepozna jedinstven sistem bezbednosti.

Utvrđiti misije i ciljeve bezbednosnih organa.

Kako bi se izbeglo nepotrebno dupliranje resursa i mešanje nadležnosti bezbednosnih organa, odredbama Ustava treba utvrditi misije i ciljeve Vojske Srbije, te policije i službi bezbednosti.

Dopuniti nadležnosti Narodne skupštine u oblasti bezbednosti.

Među nadležnosti Narodne skupštine, pre strategije odbrane, uvrstiti donošenje strategije nacionalne bezbednosti. Takođe, uneti odredbu o tome da je Narodna skupština nadležna da, pored službi bezbednosti, nadzire Vojsku Srbije i policiju, kao i druge državne organe i službe, kojima zakon dodeljuje određena policijska ovlašćenja.

Navedene odredbe o sistemu bezbednosti Republike Srbije objediniti u zasebnoj poglavlju Ustava.

Savet nacionalne bezbednosti predvideti Ustavom.

Predvideti postojanje Saveta za bezbednost Republike Srbije kao najvišeg koordinacionog tela sistema bezbednosti i savetodavnog tela predsednika Republike, utvrditi njegov položaj, sastav i odgovornost, kao i to da se o Savetu donosi zakon.

Predvideti kao misiju Vojske podršku civilnim organima vlasti u vanrednim okolnostima.

Trebalo bi rešiti pitanje odlučivanja o upotrebi Vojske radi pružanja pomoći u slučaju elementarnih i drugih nepogoda (vanredne situacije), kao i u slučaju pružanja pomoći policiji u održavanju javnog reda.

Odredbe o upotrebi Vojske u inostranstvu proširiti i stepenovati.

Treba razlikovati povode za upotrebu Vojske van granica, tako da ne mora u svim slučajevima Narodna skupština o tome da odlučuje. Tako bi npr. o angažovanju Vojske Srbije radi pružanja međunarodne humanitarne pomoći, kao i o učestvovanju pripadnika Vojske Srbije na vojnim vežbama i obuci u inostranstvu mogla da odlučuje Vlada, uz saglasnost predsednika Republike.

Za više informacija videti:

Bogoljub Milosavljević. *Sistem bezbednosti Republike Srbije: ustavne dimenzije*. Beogradski centar za bezbednosnu politiku. Beograd, 2018.